Nr. 35. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Kraków, Niedziela 13 Lutego 1921.

Rok XL.

NOWA REFORMA

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	1200 Mk — f.	600 Mk — f.	300 Mk — f.	100 Mk — f.
z odnoszeniem do domu	1320 „ — „	660 „ — „	330 „ — „	110 „ — „
W Polsce: z przesyłką pocztową	1380 „ — „	690 „ — „	345 „ — „	115 „ — „
W innych państwach	1920 „ — „	960 „ — „	480 „ — „	160 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr rach. poszt. Kasy oszczędności 140,956.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 5 Mp.; w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Trzeciego Maja l. 5 i w **Biurze Plohna,** ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 5 Mp.

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Biuro dzienników „Ruch“ (dawniej J. Bo[illegible] casa i A. Salomanowej), ul. Szczepańska 9; — Biuro dzienników Maryana Rapszyca ul. Jagiellońska l. 7;

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We **Lwowie** Biura dzienników: A. Buchsbau, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. W **Jarosławiu** J. Szczyszka. — W **Tarnowie** M. Rockach. — W **Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu, — R. Mosse, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje **Administracya „Nowej Reformy“** za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem za raz Mk 8·—. Do numeru **niedzielnego i świątecznego** oraz za układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany o 50 procent drożej. — **Nadesłane** po Mk 15·— od wiersza. — **Głosy publiczne** po Mk 20·— od wiersza. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 3 Mk od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 2 Mk od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów

Finanse Rosji sowieckiej.

Kraków, 12 lutego.

W »Krasnej Gazetie« napisał niedawno Larin, że »postępy socjalizmu poznać najlepiej po tempie, w jakiem zamiera pieniądz w Rosji sowieckiej«. Jakoż istotnie pieniądz ten zamarł. A rząd sowiecki, znosząc z dniem 1-go stycznia br. wypłaty w pieniądzach, położył tylko pieczęć na grobie rosyjskiego pieniądza. Czy jednak oznacza to postęp socjalizmu lub wogóle jakikolwiek postęp?

Narody pierwotne nie znają pieniądza. Są ubogie. Nie troszczą się o przyszłość. Niemal nie znają tego pojęcia. Ich wymiana towarów jest bardzo szczupła. Ograniczona ciasnota obszaru, na której się dokonuje, małem zróżnicowaniem dóbr, których dotyczy, i małą ich ilością. Po upadku pieniężnego systemu państwa rzymskiego, Europa potrzebuje około ośmiu wieków dla wytworzenia nowego systemu pieniężnego. Dopiero z końcem wieku dwunastego można mówić w Europie zachodniej i środkowej o jako tako uporządkowanym systemie pieniężnym. W ciągu dalszych kilku wieków wytwarza się z kolei system kredytowy, na którym oparło się życie gospodarcze i cywilizacja naszej epoki.

Bolszewicy niszcząc pieniądz, zniszczyli cywilizację rosyjską. Cofnęli naród rosyjski do stanu prymitywizmu gospodarczego. To jest prawda niewątpliwa. Ale na zapewnienia Larina, że po tem właśnie poznać postępy socjalizmu będzie czas wtedy, kiedy postępy ujawnią się nietylko w niszczeniu — potrzeba przyznać — radykalnem i bez reszty, ale także w budowaniu nowego systemu.

Na razie świat stoi wobec ruin, w które zamienione zostało przed czterema laty jeszcze tak bardzo potężne państwo. Pod względem swego rozwoju finansowego odbyło ono drogę normalną wszystkich społeczeństw i narodów. Carowie moskiewscy jeszcze obchodzili się bez pieniądza metalowego, chowając go w skarbcach tylko na pokrycie swoich szczupłych zakupów zagranicznych. Wewnątrz skóry zwierzęce i wszelkie naturalja aż niemal do czasów Piotra Wielkiego zastępowały środek wymiany.

Dopiero Katarzyna II przeszła do systemu kredytowego, wypuszczając w r. 1786 sto miljonów rubli papierowych. Równocześnie jednak Katarzyna złożyła uroczyste przyrzeczenie, że więcej takich rubli wypuścić nie pozwoli. Oczywiście jeszcze za jej życia przyrzeczenie to było złamane. W czasie wojen napoleońskich ilość rubli papierowych wzrosła do ogromnej naówczas sumy 836 miljonów. Podobnie jak w Austrji w r. 1813 na Freyungu w Wiedniu państwowa komisja długów złożyła uroczyste ślubowanie, że już więcej papierowych pieniędzy nie będzie drukowała, w dowód czego kazała publicznie spalić służące do tego matryce, tak w Rosji w dwa lata później musiano uciec się do ogłoszenia bankructwa czyli do dewaluacji oficjalnej, która nazywała się »ustaleniem kursu papierowego rubla«. — Ustalenie to polegało na tem, że sto rubli srebrnych zrównano z 418 rublami asygnacyjnemi. Wypuszczono nowe bilety kredytowe, oparte na podkładzie srebra, przyczem za siedm starych asygnacyj rublowych dawano dwa takie nowe papierowe ruble. Dopiero ukazem carskim z dnia 1 czerwca 1839 r. ustalono rubel srebrny, jako jednostkę monetarną. Wypadki złożyły się na ustalenie wysokiej wartości tej jednostki. Francja i Włochy przez szereg lat cierpiały silny nieurodzaj. Ratowały się pszenicą rosyjską, wywożoną z portów czarnomorskich. Finanse rosyjskie odrazu znalazły się na drodze do świetnego rozwoju. Ale wielkie możliwości w tym względzie zniszczyła wyprawa Mikołaja I na Węgry z pomocą Habsburgom, następnie wojna Krymska. Oba te wydarzenia spowodowały ponowną ruinę finansową Rosji. W r. 1860 założono Bank państwa i podjęto kroki w celu stopniowej naprawy waluty. Osiągnięto już nawet pewne rezultaty, ale znowu powstanie polskie w r. 1863 i wojna turecka w r. 1877 zniweczyły ponownie system pieniężny rosyjski.

Finansiści czasów carskich silili się, aby poprawić pieniądze w drodze oszczędności budżetowych. Metoda jakkolwiek miała wiele stron ujemnych, nie pozwalała bowiem Rosji na wielu polach dotrzymywać kroku innym społeczeństwom bogatszym, miała jednak ten skutek, że już Bunge mógł poczynić pierwsze kroki w celu wprowadzenia waluty złotej, co po nim Witte urzeczywistnił. Ukazem z dnia 10 sierpnia 1896 r. wartość jednego półimperjała była zrównana z 7 i pół papierowych rubli, przez co zmniejszono wartość rubla, ustalając ukaz o biciu monet złotych i ustalający parytet między rublem papierowym a złotym. — Dnia 29 sierpnia 1897 r. nowy ukaz określał porządek emisji biletów kredytowych, wypuszczanych przez Bank państwa, zależnie od potrzeb państwa i istniejącego dla nich pokrycia złotem. Według tego ukazu, zapas złota musiał równać się połowie krążących rubli papierowych. Jeżeli zaś liczba ich przekraczała sumę 600 miljonów, to pokrycie to musiało być absolutne, czyli, że każdemu wypuszczanemu ponad 600 miljonów rublowi papierowemu musiał odpowiadać składany równocześnie w piwnicach Banku państwa jeden rubel złoty. — Oparta na takich podstawach nowa złota waluta rosyjska miała wszystkie cechy systemu solidnego i trwałego. Wojna z Japonją i następująca po tem pierwsza rewolucja dowiodły, że opinja ta była słuszna.

Dnia 1 stycznia 1904 zapas złota wynosił 923 miljonów, biletów było w obiegu 598 miljonów. W dwa lata później zapas złota pozostał wprawdzie tensam, bo wynosił 920 mil., ale ilość znaków papierowych w obiegu wzrosła do kwoty 1204 mil. Lecz już w dniu 1 stycznia 1907 równowaga była przywrócona, ponieważ zapas złota wynosił wtedy 1187 miljonów, podczas gdy ilość rubli papierowych w obiegu tylko 1162 mil. Więc w dwa lata po przegranej wojnie i w rok po ciężkiej rewolucji system finansowy rosyjski wrócił do stanu dawnej świetności, mając więcej niż jeden rubel złoty na każdego rubla w kredycie.

W dniu rozpoczęcia wojny światowej zapas złota w rosyjskim Banku państwa wynosił 1623 miljonów oprócz 140 miljonów złota, złożonych za granicą przeważnie w bankach niemieckich, jako podkład dla operacyj giełdowych. Najwyższą sumę złota osiągnął Bank państwa w dniu 1 kwietnia 1916 r., wykazując wtedy stan zapasu złota na 1680 mil. rubli. Od tej chwili jednak zaczyna się upadek. Wzrasta obdłużenie zagraniczne. Prasa drukarska pracuje coraz szybciej. Rosja wielkim sumptem przygotowała nową ofensywę Brusiłowa i równie wielkim ją prowadziła. Oczywiście bez rezultatów oczekiwanych. To także zaczęło wywierać ciśnienie na wartość jej pieniądza.

O szybkości, z jaką zaczął spadać rubel, niechaj pouczy czytelnika następujące zestawienie kursów giełdy petersburskiej z dnia 2-go stycznia 1917 r.

waluty	parytet	Stan 1. VI. 1916	Stan 2. I. 1917
funty szt. (10 szt.)	94.50 r.	149.— r.	250.— r.
guldeny hol.	78.12 r.	131.— r.	222.— r.
franki franc.	37.50 r.	53.— r.	92.— r.
franki szwaj.	37.50 r.	60.50 r.	117.— r.
dolary	195.— r.	313.— r.	524.— r.
liry	37.50 r.	60.— r.	72.— r.

Tak wyglądały finanse Rosji w okresie rozpoczęcia się drugiej wielkiej rewolucji. W ciągu pierwszego okresu rewolucji stan ten oczywiście pogorszył się jeszcze. Rządy gabinetu tymczasowego, potem eskapady Kierenskiego, podjęta przez niego niefortunna »ofensywa wolności« wstrząsnęły jeszcze bardziej równowagą skarbu rosyjskiego. W dniu wybuchu rewolucji bolszewickiej stan jego przedstawiał się następująco: zapas złota wynosił 1295.2 mil. rubli, zapas srebra 178 mil., ilość rubli papierowych w obiegu 15.222 mil.

Dla porównania podamy tu tabliczkę przedstawiającą wysokość pokrycia papierowego pieniądza w każdem większem państwie europejskiem od chwili wybuchu wojny.

	Czerwiec 1914	Koniec 1914	Koniec 1915	Koniec 1916	Koniec 1917	Listopad 1918
Rosja	106	62.2	57.5	40.3	6.4	1.9
Anglja	136	118	57	43.6	33.6	29
Francja	—	—	—	24.4	23.9	17.7
Włochy	59.4	42.6	30.2	20.3	12.7	—
Niemcy	58.3	36.1	27.2	22.6	14.7	9.5
Austro-Węgry	57.3	20.3	9.5	2.6	1.4	1
Stany Zjed.	68.8	67.1	74.5	81.9	78.9	—
Szwajcarja	46.8	48.4	49.8	61.4	50.3	11.5
Holandja	38.9	44	74.4	77.5	78.5	74.9
Hiszpanja	28.1	29.1	41.3	53	70.6	74

Z powyższej tabliczki, z której zresztą umiejętny czytelnik wyczyta wiele innych ciekawych rzeczy, widać, że na dwa miesiące przed wojną Rosja obok Anglji należała do najbardziej nasyconych złotem krajów. Na każde sto rubli papierowych leżało w Banku państwa 106 rubli w złocie. Po wybuchu wojny niezmiernie korzystny ten stosunek zaczął psuć się z wielką szybkością. Już z końcem r. 1915 pokrycie złotem spadło do połowy, aby w dniu zakończenia wojny światowej wynosić zaledwie niecałe 2 ruble złote na 100 papierowych. Po dalszym okresie gospodarki bolszewickiej stosunek ten pogorszył się do tego stopnia, że z końcem roku 1920 szacowano pokrycie złote w wysokości 5 kopiejek na każde sto rubli sowieckich.

Ilość papierowych pieniędzy rosyjskich wszystkich czterech typów szacowano w kwietniu 1920 r. w sposób następujący:

rubli carskich	21.796.000.000	czyli	6.4 proc.
dumskich	40.356.000.000	„	11.9 proc.
Kierenskich	46.768.000.000	„	13.8 proc.
sowieckich	230.777.000.000	„	67.9 proc.

Zagraniczne obdłużenie Rosji, które w dniu wybuchu wojny wynosiło 10.488 mil. rubli, podniosło się w dniu 1 stycznia 1917 r. do 32.300 mil., w dniu wybuchu zaś rewolucji bolszewickiej wynosiło 55.800 mil. rubli. W myśl układów londyńskich z dnia 17 września 1917 r. asygnowano Rosji tytułem pożyczki 8.026 mil. rubli, z czego 6.570 wzięła na siebie Anglja, resztę zaś zobowiązała się zapłacić Francja. Jest to ostatnia rosyjska pożyczka zagraniczna. W niespełna dwa miesiące po jej spefektowaniu, nastąpił przewrót bolszewicki. Niema danych co do tego, ile pieniędzy z tytułu tej pożyczki wpłynęło do skarbu rosyjskiego, ani, jak zostały użyte. Zdaje się jednak, że fundusze, któremi zasilały Anglja i Francja wyprawy kontrrewolucyjne Kołczaka, Judenicza, Denikina i Wrangla, pochodziły głównie z tej pożyczki, która w chwili upadku ostatniego rosyjskiego rządu »burżuazyjnego« jeszcze nie była w całości zrealizowana.

Ten obraz finansów współczesnej Rosji potrzeba mieć zawsze przed oczyma, ilekroć mówi się o jej przyszłości i o upadku rządów bolszewickich. Upadek tych rządów bowiem to pod względem finansowym nic co innego, jak uporządkowanie tych stosunków monetarnych i przejęcie przez państwo w jakiejś części przynajmniej znajdujących się w ręku ludności ogromnych ilości papierowych pieniędzy wszystkich czterech typów. Bez tego nie może być rzeczywistego końca bolszewizmu. A czy uprzątnięcie góry papierowych pieniędzy, wynoszącej 339 miljardów rubli wszelkiego typu, jest tak łatwo możliwe, o tem z łatwością wyrobią sobie zdanie — finansiści.

Porozumienie niemiecko-bolszewickie

Warszawa, 12 lutego (»East Express«). Berliński korespondent Rzeczypospolitej donosi z dobrego źródła, że **pomiędzy Niemcami a bolszewikami** doszło do skutku porozumienie w sprawie **odwlekania rokowań ryskich aż do terminu plebiscytu górnośląskiego. Komuniści niemieccy działają wspólnie z rządem.** Ponadto podczas plebiscytu zamierzone jest wystąpienie **niby samowolne oddziałów czerwonej Białorusi dla wywołania wrażenia, że wojna polsko-bolszewicka została wznowiona.** Polacy bolszewicy w Rosji, zwolennicy przyłączenia do Polski Górnego Śląska, jako środowiska wybitnie robotniczego, **musieli ustąpić wpływom Niemców, obiecujących wybitne poparcie bolszewikom.**

Rokowania w Rydze.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) »Robotnik« w artykule p. t. »Na martwym punkcie« stwierdza, że rokowania pokojowe w Rydze utknęły na martwym punkcie. **Bolszewików dotknęła niemile podróż Naczelnika państwa do Paryża** i oczekują, jakie ona pociągnie za sobą skutki. Pozatem bolszewicy działają na rzecz Niemcom i nie chcą zawrzeć pokoju **przed rozstrzygnięciem sprawy Górnego Śląska.**

Ryga, 12 lutego. (»East Express«). »Izwiestja« oskarżają Polskę **o przewlekanie układów przez żądanie złota.** Joffe wystosował do Dąbskiego notę, żądającą **przedłużenia zawieszenia broni,** w przeciwnym razie Sowdepja **nie podpisze układu o wymianie jeńców.**

Warszawa, 12 lutego. (»East Express«). Nocy ubiegłej wyjechała do Baranowic specjalna komisja, celem **zbadania na miejscu warunków wymiany jeńców.**

WYJAZD Dra STECZKOWSKIEGO DO RYGI.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). Minister skarbu, **dr Steczkowski,** wyjechał o 9 i pół rano **do Rygi drogą na Wilno.** Ministrowi towarzyszy tylko jeden urzędnik tego ministerstwa.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Minister skarbu Steczkowski, który wyjechał wczoraj do Rygi, otrzymał daleko idące pełnomocnictwa **natury ogólnej.** Rząd polski zdecydowany jest do poczynienia stanowczych kroków, prowadzących do **rychłego zawarcia ostatecznego pokoju.**

Granice na Śląsku Cieszyńskiem.

Praga, 12 lutego (PAT). Komisja delimitacyjna dla wyznaczenia **granic definitywnych na Śląsku Cieszyńskim** przeniosła się ostatecznie do Morawskiej Ostrawy i urzęduje w gmachu szkoły górniczej. Skład komisji jest **tensam, jaki był swego czasu dla wyznaczenia granic Śląska Hulczyńskiego.** Przewodniczącym komisji jest pułkownik francuski Uffler, przedstawicielem Polski jest dr Rossek, przedstawicielami Czechosłowacji szef sekcji Roubik, dr Dvorski i poseł Spacek, przedstawicielem Włoch Pellicelli, przedstawicielem Anglji pułkownik Carey, przedstawicielem Japonji major Tohutsiya. Komisja odbyła wczoraj po południu posiedzenie, na którem miały zapaść **ostateczne dyspozycje co do granic. Posiedzenie trwało do późnego wieczora, nie powzięto jednak na niem ostatecznych decyzyj.** Komisja będzie kontynuowała swe prace w poniedziałek. Prawdopodobnie komisja **do końca miesiąca** ukończy wytyczenie granic, w myśl — jak piszą pisma czeskie — **uchwał w Spaa z dnia 28 lipca z. r.** Z początkiem marca, po wytyczeniu granic Śląska Cieszyńskiego, komisja zajmie się **sprawą granic na Spiszu i Orawie.** Wczorajsze obrady, jak słychać, miały przebieg **spokojny i ugodowy.**

Praga, 12 lutego (PAT). Czeskie biuro prasowe ogłasza: W ostatnich czasach krążyły po Śląsku Cieszyńskim pogłoski, jakoby **granice Śląska, wyznaczone dnia 28 lipca z. r., nie były definitywne i że będą zmienione.** Ze źródła zupełnie kompetentnego jesteśmy upoważnieni do oświadczenia, że pogłoski te są bezwzględnie nieprawdziwe. **Granice Śląska są definitywnie uchwalone.**

SPRAWA DYSLOKACJI WOJSK W CZECHACH.

Praga, 12 lutego (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu senatu przyszło do burzliwych scen z okazji żądania przez senatorów niemieckich odpowiedzi na interpelację wniesioną przez posłów niemieckich w sprawie **dyslokacji wojsk. Senatorzy czescy głosowali przeciw publicznemu traktowaniu tej sprawy,** co wśród senatorów niemieckich wywołało **wielką wrzawę.** Dopiero po ponownem podjęciu posiedzenia minister obrony krajowej mógł zabrać głos. Złożył on oświadczenie, że **istotnych przesunięć wojsk nie było,** chodziło tylko o dyslokację niektórych oddziałów w celu **wyćwiczenia ich lub oddziałów służących do asysty przy rekwizycji zboża.** Senatorowie niemieccy oświadczyli, że odpowiedź tę uważają **za niewystarczającą.**

Umowa polsko-gdańska.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Wczoraj w południe w prezydjum Rady ministrów rozpoczęły się obrady przedstawicieli Polski z senatorami Wol. M. Gdańska w sprawie **zawarcia umów, przewidzianych konwencją gdańską.** Obradom przewodniczył wiceminister byłej dzielnicy pruskiej Pluciński.

Wieczorem przedstawiciele Gdańska **wyjechali z Warszawy. Rokowania** ostateczne podjęte zostaną **w przyszłym tygodniu.**

PRZEDSTAWICIEL RZĄDU POLSKIEGO W KOMISJI MIESZANEJ.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Dr Jerzy Madeyski mianowany został **przedstawicielem rządu polskiego** w komisji mieszanej, która zająć się ma **rozdziałem mienia państwowego w Gdańsku.** W dniu wczorajszym dr Madeyski odbył konferencję z prezydjum rady ministrów a dzisiaj **wyjeżdża do Gdańska.**

SENAT GDAŃSKI SZYKANUJE.

Gdańsk, 12 lutego. (»East Express«). **Senat gdański** zarządził usunięcie z Nowego Portu **żołnierzy polskich, pilnujących transportu.** — Wobec tego zarządzenia wysoki komisarz, Hacking, wydał pisemne orzeczenie, że **Gdańsk musi się zgodzić na pozostawienie w Nowym Porcie polskich żołnierzy.**

Z Ligi narodów.

Paryż, 12 lutego. (PAT). Aj. Havasa donosi: Posiedzenie Rady Ligi narodów, które miało być otwarte w dniu **21 lutego** w Genewie, odbędzie się w tymże dniu **w Paryżu.**

Paryż, 12 lutego. (PAT). Aj. Havasa donosi: **Rząd finlandzki przesłał Lidze narodów 25 tysięcy franków w złocie na walkę z epidemjami w Europie wschodniej.**

Paryż, 12 lutego. (PAT). Aj. Havasa donosi: Rada Ligi narodów, pracując nad uregulowaniem **konfliktu polsko-litewskiego,** stara się rozwiązać ten problem **bez jakiegokolwiek mieszania się w stosunki pomiędzy obu temi państwami z jednej strony, a innemi państwami z drugiej strony.** W razie starcia wojennego pomiędzy sąsiadami, międzynarodowy kontyngent wojskowy **opuściłby terytorjum plebiscytowe, unikając wszelkiego kontaktu z tą, czy z inną stroną nieprzyjacielską.**

Genewa, 12 lutego. (PAT). Aj. Havasa donosi: Komitet genewski Rady Ligi narodów wystosował do Rady Ligi propozycję, aby ta interwenjowała u wielkich mocarstw **za uznaniem »de jure« państwa litewskiego.**

EKSPERCI POLSCY W SPRAWIE WSCHODNIEJ MAŁOPOLSKI.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) W myśl uchwały sejmowej komisji dla spraw zagranicznych, na posiedzeniu Rady Ligi narodów, które odbyć się ma 21 lutego i dni następnych, a które poświęcone będą sprawie wschodniej Małopolski, wyjechać mają do Genewy jako eksperci posłowie: **Buzek, Skarbek i dr Lewenstein.** Wyjeżdżają oni na życzenie przedstawicieli Polski w Lidze narodów **prof. Askenazego.**

Francja jest rozczarowana traktatem wersalskim.

Paryż, 12 lutego. (PAT). Dzienniki paryskie podkreślają **charakter chwilami dramatyczny ostatniej dyskusji w Izbie deputowanych.** — W dyskusji tej kilkakrotnie zwracano uwagę **na olbrzymie straty, poniesione przez Francję.** Prasa podnosi z uznaniem **zdolności dyplomatyczne prezydenta Brianda,** którego udział w rokowaniach wydał **dobre rezultaty.** Izbie deputowanych wyrażają dzienniki uznanie za to, że należycie zrozumiała, że obecny prezydent ministrów, Briand, **nie może być odpowiedzialny za wady traktatu wersalskiego.** Nie ulega natomiast wątpliwości, że prezydent Briand potrafił z tego traktatu **wyciągnąć maximum tego, co się wyciągnąć dało.** Wreszcie stwierdza prasa, że przy głosowaniu onegdajszem 102 deputowanych wstrzymało się od głosowania, co miało niewątpliwie oznaczać, że **Francja jest w najwyższym stopniu rozczarowana traktatem wersalskim,** który nie zaspokoił **nawet minimum słusznych pretensyj Francji** w przedmiocie odszkodowania, należnego jej za nad wyraz ciężkie poświęcenie.

NIEMCY GROŻĄ.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). Według doniesień z Kopenhagi, postanowił Związek Hanzy **bojkotować towary angielskie i francuskie** na wypadek, jeżeli postanowienia konferencji paryskiej w sprawie odszkodowań **nie będą zmienione.** Spodziewają się, że wzmocnienie handlu z Ameryką północną i południową nagrodzi ubytek, powstały wskutek bojkotu.

O ROZBROJENIE NIEMIECKICH ODDZIAŁÓW W PRUSACH WSCHODNICH.

Gdańsk, 12 lutego. (PAT). Tutejsze dzienniki donoszą z Paryża: Poselstwo polskie w Paryżu zwróciło się do Rady najwyższej **z żądaniem rozbrojenia niemieckich oddziałów ochotniczych w Prusach wschodnich.** Polska żąda przedewszystkiem ustalenia **maximum siły wschodnio-pruskiej »Reichswehry«,** zniesienia tajnych organizacyj, oraz **rozbrojenia pięciu kategoryj robotników, wreszcie zabezpieczenia granic polskich od strony Litwy.**

———o———

Walka o Górny Śląsk.

TERMIN REKLAMACJI.

Bytom, 12 lutego. (PAT). Komisja międzysojusznicza donosi, że **termin reklamacyj przedłużony został do 22 b. m.**

ZAMACH NIEMCÓW NA OFICERA FRANCUSKIEGO.

Bytom, 12 lutego (Tel. wł.). Między Toszkiem a Piskowicami dokonali »bajmattrojerzy« **zamachu bombą** na wracającego z Opola samochodem członka Biura międzysojuszniczego na powiat bytomski wiejski, francuskiego kapitana **Pourparda. Zamach się nie udał.** Kapitan Pourpard uszedł cało.

PROTEST PRZECIWKO FAŁSZERSTWOM NIEMIECKIM.

Bytom, 12 lutego. (PAT). Wobec najróżnorodniejszych **fałszerstw, których dopuszczają się Niemcy** przy sporządzaniu list głosujących, wśród ludności górnośląskiej podnoszą się głosy protestu **przeciwko kategorii B i C.** Pierwszy taki protest **uchwalono w Bytomiu** we środę wieczorem: Zgromadzeni na zebraniu w Bytomiu 9 lutego 1921 roku polscy członkowie i zastępcy członków komitetów parytetycznych i mężowie zaufania powiatu bytomskiego zakładają u wysokiej komisji międzysojuszniczej w Opolu **uroczysty protest przeciwko dopuszczeniu zgłoszeń telegraficznych dla osób kategorji B i C.** Już samą decyzję o przyznaniu emigrantom prawa głosowania przyjęła ludność polska Górnego Śląska, jako bolesną niesprawiedliwość, z żalem tylko i poczuciem doznanej krzywdy poddała się przepisom regulaminu, ale **dopuszczenie zgłoszeń telegraficznych uważają za wyraźne ustępstwo i uprzywilejowanie jednej strony. Mianowicie Niemców.** — Wobec **wykroczeń, stwierdzonych przez kontrolerów** powiatu katowickiego; fałszerstw w urzędzie policyjnym i w gminie Załęże w powiecie katowickim, oraz wobec faktu, że, według oświadczenia burmistrza gminy, **każdy urzędnik ma prawo w urzędzie gminnym robić poprawki i dopiski, jedynie niedopuszczenie do głosowania osób kategorji B i C może uchronić wynik plebiscytu od masowego sfałszowania ze strony niemieckiej.** Wobec powyższego zebrani żądają stanowczo **usunięcia od głosowania na Górnym Śląsku wszystkich osób kategorji B i C.**

LEGITYMACJE DLA GŁOSUJĄCYCH.

Bytom, 12 lutego. (PAT). Komisja międzysojusznicza rządząca i plebiscytowa donosi: Niektórzy uprawnieni do głosowania w kategorji A i B, którzy opuścili obszar Górnego Śląska **przed 1 października 1920 roku,** nie mogli otrzymać z powodu swojej nieobecności **karty legitymacyjnej koloru czerwonego lub zielonego,** stosownie do swojego pochodzenia. Aby umożliwić im wykonanie prawa głosowania, komitety parytetyczne **wydadzą im pismo,** służące im, jako przepustka przy wjeździe na Górny Śląsk, a zarazem **jako legitymacja.** Pismo takie wysyła komitet parytetyczny tylko **na wyraźne żądanie zainteresowanego.** Odpowiednie prośby powinny być sporządzone według wzoru. Do prośby należy dołączyć dwie fotografje petenta.

Nędza w Rosji.

Moskwa, 12 lutego (PAT). Z powodu braku opału **wstrzymano ruch na wielu linjach kolejowych na Ukrainie.** W ostatnich czasach fabryki cierpiały dotkliwie na **brak opału.** Obecnie kryzys doszedł **do punktu kulminacyjnego.** W Petersburgu w ubiegłym roku przemysł począł się nieco ożywiać, obecnie jednak dla braku opału **zamknięto największe fabryki.** W Rosji środkowej odczuwać się daje **wielki niedostatek artykułów spożywczych,** podczas gdy **w Syberji,** zwłaszcza w gubernji tomskiej i innych **nagromadziło się 18 miljonów pudów zboża.** Wiele miljonów pudów leży też na Kubaniu i oczekuje wysyłki do Rosji centralnej.

Walka z drożyzną.

Warszawa, 12 lutego. (»East Express«). Rząd zamierza rozpocząć **energiczną akcję przeciwko dalszemu wzrostowi drożyzny.** Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesłało okólnik, polecający starostwom **dopomaganie urzędowi walki z lichwą.** Spekulanci i paskarze wojenni mają być **internowani na podstawie ustawy wy**

jątkowej. Organizowane będą komitety społeczne do walki ze zbytkiem i spekulacją.

Żywność z Rumunji.

Lwów, 12 lutego (PAT). W biurze jeneralnego delegata rządu dra Kazimierza Gałeckiego i pod jego przewodnictwem odbyła się kilkugodzinna konferencja przy współudziale reprezentantów ministerstwa aprowizacji, państwowego urzędu zakupu artykułów pierwszej potrzeby, państwowego urzędu zbożowego, wydziału spraw aprowizacyjnych dla Małopolski i dyrekcji kolei. celem usunięcia przeszkód, na jakie natrafiła dotychczasowa dostawa zboża z Rumunji. Po wyczerpującej dyskusji ustalono pewne wytyczne, których zastosowanie niezawodnie już niebawem usunie dotychczasowe niedomagania. W szczególności ustalono, że cała w Rumunji zakupiona ilość zboża przypada wyłącznie dla Małopolski i jest nadzieja, że odtąd będzie większy procent żyta nadchodzić, niż dotychczas. Celem przyśpieszenia dostawy zboża postanowiono rozdzielić je na więcej młynów w kraju. Przyczyni się to nietylko do szybkiego przewozu zboża, ale również przyśpieszy jego przemiał i dysponowanie mąką. Ponadto ustanowiono w Kołomyi specjalną komisję, której zadaniem będzie badać nadchodzące zboże pod względem jakości i odsyłać zboże nieodpowiadające warunkom dotyczącej umowy. Przedstawiciele ministerstwa aprowizacji i Puzapu, kierujący w Rumunji transportami zboża do Polski, otrzymali od ministra aprowizacji odpowiednie pełnomocnictwa i wskazówki celem wydobycia jak największej ilości zboża chlebowego i przyśpieszenie jego wysyłki do Polski.

Zniesienie Rady Szkolnej krajowej.

„Monitor Polski" z 9 bm. ogłasza rozporządzenie ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego z 8 lutego br. „w przedmiocie tymczasowego ustroju władz szkolnych na obszarze b. Galicji". Rozporządzenie ministra oświaty, wydane w porozumieniu z min. spraw wewnętrznych, opiera się na art. 10 ustawy z 4 czerwca 1920 o tymczasowym ustroju władz szkolnych. Mianowicie do 2 i 6 artykułu wzmiankowanej ustawy, odnoszą się pierwsze 3 paragrafy rozporządzenia, które opiewają:

§ 1. Istniejącą na zasadzie galicyjskich ustaw krajowych z dnia 15 lutego i z 9 maja 1907 Radę Szkolną Krajową znosi się.

§ 2. Z obszaru, podległego dotychczas Radzie Szk. krajowej tworzy się na razie **jeden okręg szkolny lwowski z siedzibą kuratora tego okręgu we Lwowie.**

Organizację urzędu (kuratorjum) sprawującego pod kierownictwem kuratora, administrację w zakresie szkolnictwa na obszarze okręgu szkolnego lwowskiego — określi osobny regulamin.

Kurator wchodzi w zakresie administracji szkolnej, z wyjątkiem szkół akademickich, we wszystkie uprawnienia i obowiązki, jakie dotychczas, w myśl obowiązujących przepisów, należały do naczelnika władzy politycznej krajowej.

Zaś w § 4 do art. 5 ustawy, powiedziano:

„Powołanie do współdziałania z kuratorem **Rady Szkolnej Okręgowej, nastąpi w późniejszym terminie".**

Dalsze paragrafy rozporządzenia traktują o składzie i kompetencji Rad szkolnych powiatowych i miejskich.

O zniesionej obecnie Radzie Szkolnej Krajowej, która przez pół wieku przeszło była najwyższą w Małopolsce magistraturą szkolną, będziemy mieli jeszcze sposobność sąd nasz wypowiedzieć. Na razie nie możemy powstrzymać się od uwagi, że Radę Szkolną Krajową, bądź co bądź ciało administracyjne już zorganizowane i funkcjonujące, zniesiono wpierw, zanim zorganizowano Kuratorjum w jej miejsce. Jeżeli bowiem dopiero „w późniejszym terminie" powołana ma być, do współdziałania z kuratorem, Rada Szkolna Okręgowa, reprezentująca w nowej władzy czynnik autonomiczny, — to pytamy, dlaczego do tego „późniejszego terminu" nie odroczono także zniesienia Rady Szkolnej Krajowej, będącej właśnie ciałem autonomicznem?

Powtórzono tutaj tęsamą metodę, co z rozwiązaniem Wydziału krajowego, w którego miejsce stworzono mniej sprawnie od niego działające ciało zastępcze.

Powtóre Małopolska musi się domagać, aby zachodnia jej część miała osobne **Kuratorjum w Krakowie** i w tym kierunku istnieją zdecydowane zamiary rządu warszawskiego. Dlaczegóż więc nie zaczekano już na faktyczny podział Małopolski na województwa i mianowanie wojewodów, ażeby wówczas dopiero w miejsce Rady Szkolnej Krajowej kreować dwa Kuratorja: jedno we Lwowie, drugie w Krakowie? Przecież późniejsze dzielenie Kuratorjum lwowskiego znowu na 2 części, wywoła dużo skomplikowanej pracy, którą, we właściwym terminie, spełnić było można znacznie łatwiej i sprawniej.

A podnieść musimy z naciskiem, że Kuratorjum lwowskie, obejmujące całą olbrzymią sieć szkół w Małopolsce, nie jest w fizycznej wprost możności spełnić zadań sprężystej magistratury szkolnej.

KRONIKA.

Kraków, 12 lutego.

SPRZEDAŻ CUKRU ZA STYCZEŃ. Od czwartku 17 bm. rozpocznie się sprzedaż cukru białego na kupony styczniowe legitymacyj zbiorowych w ilości po 400 gr. na osobę w cenie 72 mk. za 1 kg., tj. 28·80 mk. za 400 gr. W celu przydziału cukru winni zgłosić się zastępcy sklepów rejonowych i konsumów oraz zakładów zbiorowego pożycia po asygnaty w biurze centralnem magistratu, ul. Wiślna 4 w dniach 12, 14 i 15 bm. i natychmiast podjąć asygnowane ilości. Równocześnie magistrat zawiadamia, że sprzedaż cukru za grudzień kończy się z dniem 14 lutego br. Konsumy i sklepy rejonowe mają złożyć zrealizowane kupony cukrowe za rzeczony miesiąc we właściwych biurach chlebowych do dnia 17 bm. włącznie.

KASZA JAGLANA I KUKURUDZIANKA. Cena kaszy jaglanej sprzedawanej w bieżącym tygodniu w sklepach rejonowych i konsumach wynosi 40 mk. za 1 kg., zaś sprzedawanej mąki kukurudzianej 22 mk.

BIURO PROPAGANDY CZERWONEGO KRZYŻA przypomina członkom tej instytucji o ponowienie wpisów na rok bieżący, a prosi tych, którzy dotąd obowiązku tego nie spełnili, o przystępowanie do niej. Miljon z górą członków na wezwanie Genewy zebraliśmy w roku ubiegłym i przyjęci zostaliśmy do Ligi Krzyżów z gwarancją korzyści stąd wypływających. Ten miljon jednak obowiązuje nas rok rocznie, więc ustawać nie wolno. Wpisy przyjmuje Biuro propagandy: Pędzichów 16, między 11—1 rano i 5—7 po poł. Znaczki, wydane przez Zarząd Główny na rok bieżący są bezpłatne. Wkładki wpisowe zwiększone. Członek wspierający płaci 20 mk., rzeczywisty 50 mk., uczniowie 6 mk., członek zaś dożywotni płaci jednorazowo 5000 mk. Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża i po wojnie czekają wielkie i rozległe zadania, którym sprostać musi i powinno.

W SPRAWIE PODATKU DOCHODOWEGO. W grudniu z. r. ogłoszone zostało rozporządzenie ministra skarbu z 8 listopada 1920 do ustawy o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym zawierające między innemi postanowienia, dotyczące ustawowego obowiązku służbodawców do potrącenia podatku dochodowego, przypadającego od wszystkich wynagrodzeń, zajętych u nich pracowników, tak w pieniądzach, jak w naturze. Potrącenie na poczet tego podatku winno być dokonywane przy każdorazowej wypłacie wynagrodzenia i odsyłane do właściwej kasy państwowej w terminie, ustawą wyznaczonym. Obowiązek uiszczenia podatku dochodowego, przypadającego od wynagrodzeń pracowników ciąży całkowicie na służbodawcach. Niespełnienie tego obowiązku w swoim czasie naraża służbodawców na zapłacenie nieuiszczonego podatku z własnych funduszów wraz z odsetkami za zwłokę od sum nieodesłanych do kasy. Nadto w wypadkach nieuczynienia zadość wezwaniom władzy do potrącenia i odsyłania podatku służbodawcy mogą ściągnąć na siebie dotkliwe kary pieniężne, przewidziane w ustawie. Szczegółowe informacje znajdują się w Dzienniku ustaw z grudnia 1920, nr. 115.

ZARZĄDZENIA KOLEJOWE. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie komunikuje: Aż do czasu pomnożenia ilości pociągów osobowych i pospiesznych obsadzać się będzie na polecenie ministra kolei żelaznych przedziały pierwszej klasy, tak jak przedziały drugiej klasy, licząc na jeden przedział po ośm, a na pół przedziału po cztery miejsca siedzące. Zarządzenie to obowiązuje w całej Polsce.

O KRADZIEŻ I DEZERCJE. Wczoraj odbyło się w krakowskim sądzie wojskowym czternaście rozpraw o kradzieże i dezercje. Między innymi na ławie oskarżonych zasiadł szeregowiec krakowskiej kadry rzemieślniczej Kazimierz Wyroba, który w towarzystwie dwóch dotychczas niewyśledzonych sprawców dnia 9 grudnia 1920 skradł Karolowi Trąbce w Bronowicach garderobę i bieliznę, został jednak na gorącym uczynku przychwycony i oddany w ręce żandarmerji. Podczas rewizji znaleziono przy nim broń palną. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał, biorąc pod uwagę, że Wyroba był już za kradzież dwa razy karany, skazał go na trzy lata ciężkiego więzienia.

Nadto skazano Gersona Izraelskiego i Berka Szklarza, którzy będąc poborowymi, w maju 1919 r. uciekli na Górny Śląsk, każdego na jeden rok więzienia.

NA GORĄCYM UCZYNKU. Wczoraj około godz. 9 wieczorem niejaki Stanisław Cygan (lat 28) w towarzystwie nieznanego wspólnika w domu przechodnim w Rynku głównym 12 w Krakowie wybili szybę wystawową sklepu kuśnierza Finka. Następnie oddalili się na kilkanaście kroków. Widząc jednak, że brzęk stłuczonej szyby nie zwrócił uwagi, zbliżyli się do okna wystawowego i usiłowali skraść większą ilość futer znacznej wartości. Manipulacje śmiałych złodziei spostrzegli dwaj czeladnicy ze sklepu, znajdującego się z drugiej strony; widząc, że złodzieje mają zamiar okraść wystawę, zawezwali oni policję, która Cygana aresztowała. Wspólnik aresztowanego zbiegł.

KRADZIEŻ FUTER. Onegdaj koło godziny 7 wieczorem włamano się do składu futer Izraela Steinera przy ul. Grodzkiej 29 i skradziono 100 skórek tzw. fabrówek, 20 pasów selskinowych, błan patagońskich królików, dwa rude i trzy popielate lisy oraz inne futra, łącznej wartości ponad 150.000 mk. Sprawców włamania niewyśledzono.

MŁODOCIANY WŁAMYWACZ. Pod zarzutem kilku włamań policja krakowska aresztowała wczoraj 16-letniego Marka Śmietanę. Młodociany złodziej między innemi włamał się do mieszkania (ul. Krakusa 9) Reginy Spingarnowej, gdzie skradł garderobę wartości 17.000 mk. Nadto skradł on Salomei Śliskiej, zamieszkałej przy ul. Celnej 11, garderobę wartości 5000 mk., oraz pewnemu oficerowi zamieszkałemu przy ul. Siemiradzkiego futro, które następnie sprzedał znanemu paserowi Janowi Koźlakowi za 1000 mk. Za wspólnikiem Śmietany zarządzono pościg. W związku z tą sprawą aresztowano za paserstwo 17-letniego Marjana Lipińskiego.

BRAT OKRADŁ BRATA. Policja krakowska aresztowała Bronisława Stefanika, który swojemu bratu Janowi, introligatorowi, zamieszkałemu przy pl. Groble 20, skradł bieliznę wartości 20.000 mk. Po przeprowadzonej rewizji część skradzionych rzeczy odebrano. Miłego braciszka odstawiono do aresztów policyjnych.

Z ZAPISKÓW POLICYJNYCH. Policja krakowska aresztowała Macieja Węglarza, lat 28, pochodzącego z Mszany Dolnej, który kanonierowi Wojciechowi Korwinowi podczas jazdy koleją z Nowego Sącza do Krakowa skradł plecak z wiktuałami.

Na krakowskim dworcu kolejowym przytrzymano znanego kieszonkowca Andrzeja Kumorka, lat 17, który Władysławowi Chwałkowi skradł portfel z pewną kwotą pieniężną.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

ZBIÓRKA PUBLICZNA. Magistrat zezwolił Towarzystwu obrony kresów zachodnich Polski w Krakowie na urządzenie przez wszystkie niedziele lutego br. zbiórki pieniężnej na rzecz Towarzystwa, przy stolikach, ustawionych w lokalach publicznych, jak: teatrach, kawiarniach itd., oraz ulicach miasta.

WIEC KOBIET POLSKICH W SPRAWIE GÓRNEGO ŚLĄSKA odbędzie się w sali Sokoła w Krakowie w niedzielę 13 lutego br. o godz. 3 po południu. Na porządku dziennym między innemi referat o Górnym Śląsku, sprawozdanie ze zjazdu Górnoślązanek w Gliwicach.

»JAŚ I MAŁGOSIA«. Prześliczna baśń operowa Humperdincka odegraną zostanie siłami Krak. Towarzystwa Operowego w »Bagateli« w sobotę po południu dnia 19 lutego. Czysty dochód z przedstawienia przeznaczony na Żłobek im. Henryka Sienkiewicza. Bilety wcześniej do nabycia w biurze inż. Piotra Króla, (ul. Wiślna 2), od czwartku w kasie »Bagateli«.

WIEC O HARCERSTWIE odbędzie się w niedzielę 13 bm. o godz. 5 wieczorem w sali Kopernika Uniw. Jagiell. Na porządku dziennym odczyt dr T. Stramiłły pt. »Związek harcerstwa polskiego«, oraz sprawa zorganizowania w Krakowie kół przyjaciół harcerstwa.

WYDZIAŁ ZWIĄZKU ART. POLSK. PLASTYKÓW uprasza członków o nadsyłanie swoich prac, obrazów i rzeźb, na nową wystawę, najpóźniej do dnia 24 bm.

»GAZY ZIEMNE«. Dnia 12 w sobotę o godz. 7 wieczorem odbędzie się w sali wykładowej miejskiego Muzeum przemysłowego im. dra Baranieckiego odczyt inż. Mieczysława Seiferta pt. »Gazy ziemne«.

Z kraju i ze świata.

NA PLEBISCYT. Banki należące do związku banków w Polsce złożyły na rzecz Górnego Śląska 9 miljonów 425 tysięcy marek. Firma warszawska Jabłkowscy na tensam cel ofiarowała 700 tysięcy marek.

Z AMERYKAŃSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA W POLSCE. Z Warszawy donoszą: Amerykański Czerwony Krzyż przechodzi obecnie do reorganizacji, mającej na celu przystosowanie się do nowych warunków powojennych. Zwiniętą będzie duża ilość oddziałów pełniących służbę frontową. Natomiast amerykański Czerwony Krzyż rozpocznie akcję ratowania dzieci w Polsce.

KOLUMNY DESYNFEKCYJNO-KĄPIELOWE. Na placu Teatralnym w Warszawie odbył się w obecności członków komitetu i zarządu głównego polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża z jenerałem Hallerem na czele przegląd dwóch kolumn desynfekcyjno-kąpielowych, zorganizowanych przez zarząd główny Czerwonego Krzyża. Kolumny te udadzą się na kresy wschodnie celem zwalczania epidemji.

POLSKO-FRANCUSKIE ZAWODY PIŁKI NOŻNEJ. Onegdaj odbyła się konferencja sportowców polskich z szefem wydziału prasowego i propagandy przy wojskowej misji francuskiej, komendantem Brodem w Warszawie w sprawie urządzenia matchu piłki nożnej francusko-polskiego. Postanowiono urządzić zawody w okresie od 20 do 30 maja w Polsce. Przybędzie reprezentacyjna drużyna z Paryża i rozegra matche 22 i 23 maja w Warszawie, 25 i 26 we Lwowie, 28 i 29 maja w Krakowie, a 31 maja w Poznaniu.

POMIESZCZENIE DLA ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH W WARSZAWIE. (East Express). Komisja Ligi przygotowuje koszary Szeptyckiego w Warszawie celem pomieszczenia oddziałów zagranicznych.

KONFERENCJA PRASOWA W MIN. SPR. WOJSK. W związku z zamierzonemi organizacjami, dotyczącemi spraw wojskowych, biuro prasowe ministerstwa spraw wojskowych z rozkazu min. spraw wojsk. jen.-porucznika Sosnkowskiego, urządza konferencję dla przedstawicieli prasy celem zapoznania się z dotychczasowemi pracami w tej dziedzinie oraz planami na przyszłość.

REGULAMIN W WARSZTATACH KOLEI PAŃSTWOWYCH. Ministerstwo kolei opracowało regulamin obowiązujący na przyszłość w warsztatach, depot kolei państwowych, od którego podpisania przez każdego strajkującego z osobna zawisło przyjęcie go do pracy. Ostateczny termin podpisania regulaminu upływa 12 bm. o godz. 12 w południe.

USTĄPIENIE DYREKTORA ROLNICTWA. Z Warszawy donoszą. Dyrektor rolnictwa Ludkiewicz oraz kontrolor Chomiński zgłosili dymisję.

TOW. PRZEMYSŁOWCÓW KRÓL. POL. P. Józef Sapiejewski objął stanowisko dyrektora Towarzystwa przemysłowców Królestwa Polskiego.

TAJNA GORZELNIA W SZPITALU. Z Warszawy donoszą 10 bm.. Władze policyjne dokonały wczoraj w szpitalu Dzieciątka Jezus rewizji, której wynikiem było wykrycie potajemnej gorzelni dużych rozmiarów, mieszczącej się w podziemiach kliniki chirurgicznej. W gorzelni oprócz kompletnego urządzenia znaleziono półtorej beczki spirytusu gotowego, 11 beczek zacieru cukrowego, 4 beczki słodu, beczki próżne i wagę. Gorzelnia posiłkowała się elektrycznością z elektrowni szpitala, a fabrykacja spirytusu odbywała się na parze, przeprowadzanej rurami z kotłowni szpitalnej. Aresztowano kilkanaście osób i stwierdzono, że gorzelnia funkcjonowała od dłuższego czasu, nikt jednak ze służby szpitalnej nie zawiadomił o tem władz.

CHOROBA JEN. ŻELIGOWSKIEGO. Jak z Wilna donoszą jen. Żeligowski ciężko zachorował na influenzę. W sprawach urzędowych zastępuje go szef sztabu Trystor.

ZOFJA PFLANZ

jedna z najgłośniejszych tancerek doby współczesnej, którą prasa zagraniczna stawia ponad sławną Karsawinę i Maud Allon, wystąpi u nas w niedzielę, dnia 13 b. m., w sali »Sokola«. — P. Pflanz po koncercie krakowskim wyjeżdża do Wiednia, gdzie wystąpi w Nadwornej Operze wiedeńskiej w słynnym balecie Rimsky-Korsakowa »Szeherezada«. W koncercie krakowskim współdziała ceniona primadonna bukareszteńska p. SERAFINA TALARICO i nasza znakomita pianistka KLARA CZOP-UMLAUFOWA, która odegra szereg kompozycyj.

REPERTUAR
MIEJSKIEGO TEATRU IM. JUL. SŁOWACKIEGO:

Sobota, 12 bm.: »Nina«.

Niedziela, 13 bm. po poł.: »Teatr cudowności« i »Sługa dwóch panów«, wieczorem »Żołnierz królowej Madagaskaru«.

REPERTUAR
MIEJSKIEGO TEATRU POWSZECHNEGO:

Sobota, 12 bm.: »Romeo i Julja«.

Niedziela, 13 bm. po poł.: »Księżniczka czardasza«, wieczorem »Romeo i Julja«.

REPERTUAR TEATRU »BAGATELA«:

Sobota, 12 bm.: »Mandaryn Wu«.

Niedziela, 13 bm. po poł.: »Mandaryn Wu«, wieczorem »Dobrze skrojony frak«.

REPERTUAR TEATRU »NOWOŚCI«.

Sobota, 12 bm.: »Miłość cygańska«, o 11 w nocy: »Noc Wyrwicza«.

Niedziela, 13 bm. po poł.: »Prymas cyganów«, wieczorem »Dziewczę z Holandji«.

Z Sejmu i rządu.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). Po odczytaniu interpelacyj, przystąpiono na wczorajszem posiedzeniu Sejmu do sprawy **zatrucia chlebem.**

WNIOSEK NAGŁY W SPRAWIE ZATRUCIA CHLEBEM.

Poseł Gdyk stwierdził, że od pewnego czasu zdarzają się wypadki zatrucia **po spożyciu chleba. Wypadki te stały się masowemi.** Wniosek domaga się, aby rząd **przeprowadził surowe śledztwo wszędzie,** gdzie znajdują się piekarnie i składy mąki, aby pozamykał piekarnie, nie mające prawa wypieku, a winnych, **którzy mają mąkę z domieszką, oddał pod sąd doraźny.**

Minister sprawiedliwości, Nowodworski, oświadczył, że do władz sądowych wpłynęły dotychczas **trzy sprawy o zatrucie chlebem.** Największą ilość wypadków zatrucia chlebem **ujawniono w Warszawie.**

Bez dłuższej rozprawy **nagłość wniosku uchwalono,** a wniosek sam odesłano do komisji.

Po krótkiej dyskusji nad ustawą o ubezpieczeniach państwowych, przystąpiono do dyskusji nad »exposé« prezydenta ministrów.

DYSKUSJA NAD »EXPOSE« PREZYDENTA MINISTRÓW.

Poseł Dubanowicz (Narodowe zjednoczenie ludowe) omawia dotychczasowe oświadczenia stronnictw i zaznacza, że oświadczenie narodowego zjednoczenia ludowego **pójdzie drogą pośrednią.** Rząd dopiero wtedy będzie mógł spełnić swoje zadanie, jeżeli będzie miał za sobą **rzetelne poparcie wszystkich stronnictw,** które mają w swoim programie **akcję budującą.** Rzeczowo, jako program, oświadczenie prezydenta ministrów **stronnictwu naszemu odpowiada,** mamy jednak pewne zastrzeżenia. Zauważono już tu, że **rokowania w Rydze** przeciągają się ponad uzasadnioną potrzebę. Nie możemy powstrzymać się od wystosowania pod adresem rządu wezwania, **aby uczynił wszystko, co potrzeba do usunięcia przyczyn, których usunięcie jest w jego mocy.** Dalej w programie Witosa są punkty, których urzeczywistnienie napotka na przeszkody, dotyczy to n. p. **zniesienia delegatury rządu w Małopolsce i rozpoczęcie działalności czterech województw.** Taksamo nie wiemy, na jakie przeszkody napotyka sprawa **uporządkowania opłakanych stosunków politycznych na kresach wschodnich, szczególnie w Wileńszczyźnie.** Co dotyczy **sojuszu z Francją,** to warunkiem sojuszu wojskowego jest należyte **uporządkowanie naszych wewnętrznych stosunków wojskowych,** co dotychczas **nie nastąpiło.** Nasuwa się również pytanie w kwestji szkolnictwa. Dlaczego sprawa **uposażenia średniego i wyższego nauczycielstwa nie postępuje naprzód.** W szkołach powszechnych **agitacja partyjna góruje nad interesem oświaty.** Taksamo uposażenie duchowieństwa nawet wyższego **wywołuje rumieniec wstydu.** Nie wiemy, jakie środki zamierza przedsięwziąć rząd celem **podniesienia waluty.** Należałoby również nie dopuścić w **przeddzień plebiscytu do strajków.** Musi być wprowadzony **wolny handel,** w tym zaś względzie musi być **zniesiony kordon między byłym zaborem pruskim a resztą państwa.** Teraz, jak i dawniej, gotowi jesteśmy **poprzeć rząd i życzymy, aby się utrzymał jak najdłużej.**

Poseł Rosset ze Zjednoczenia mieszczańskiego wierzy w obronę ministra skarbu i uważa, że nie on jest winny za złe stosunki w finansach. Co dotyczy prezydenta ministrów, Witosa, to swojemi rozumnemi zarządzeniami **zyskał sobie uznanie i szacunek całego społeczeństwa. Rząd jego popieramy i życzymy mu trwałego bytu.**

Omawiając w dalszym ciągu polską politykę zagraniczną, mowca zaznaczył, że z zadowoleniem wita zaproszenie przez rząd angielski polskiego ministra przemysłu i handlu na konferencję ekonomiczną, pragnie jednak, aby z nami nie mówiono tylko o sprawach handlowych. Mowca sądzi, że zarzuty stawiane wczoraj naszemu **przedstawicielowi w Paryżu, są zbyt ostre i ogólnikowe.** Natomiast wiele byłoby do powiedzenia przeciw **posłom nietytułowanym. Reprezentacja nasza w Rzymie funkcjonuje anormalnie.** Są skargi na to, że reprezentacje nasze za granicą **za mało dbają o sprawy handlu i przemysłu i wogóle o sprawy naszych obywateli, a za wiele o stosunki towarzyskie.** Jeżeli tak dalej pójdzie, to polskich ambasadorów **nikt szanować nie będzie.**

Co do spraw administracji mowca zaznacza, że to, co rząd zrobił, dowodzi, iż wszedł na drogę **ukrócenia dotychczasowego systemu biurokratycznego i że kasuje rozmaite instytucje, o których szkodliwości jest przekonany.** W sprawie poznańskiej chce podnieść, że Poznańczycy **są sami po części sobie winni, bo urządzili swoje gospodarstwo na wzór niemiecki, nie dbając o to, że prawda życia ekonomicznego nie da się zgwałcić.** Mowca kończy swe przemówienie w sposób następujący: Pan Witos skarżył się na **listy anonimowe,** które nie szczędziły mu nawet wyrazu »cham«. Niech mi będzie wolno przypomnieć, że **Wyspiański dał chamowi w ręce złoty róg,** a zaś pragnąłby, aby **pan premjer zastosował się do słów innego poety i uderzył w czynu stal.**

Na tem rozprawę odroczono.

Odesłano jeszcze do komisji kilka nagłych wniosków, poczem posiedzenie zamknięto.

Następne posiedzenie odbędzie się **we wtorek dnia 15 bm.** o godz. 4 popoł.

MOŻLIWOŚĆ PRZESILENIA.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Sejmowy klub »Wyzwolenie« obradował wczoraj w sprawie swojego **stosunku do rządu.** Obrady miały charakter poufny, jednakże w kuluarach Sejmu rozeszła się **uporczywa pogłoska,** że zapadła uchwała **wycofania przedstawiciela »Wyzwolenia« ministra Poniatowskiego z gabinetu.** Wieczorem mówiono już, że minister Poniatowski w myśl tej uchwały **wręczył premjerowi swoją dymisję.** Potwierdzenia tych pogłosek **nie zdołaliśmy stwierdzić.**

WALNY ZJAZD P. S. L. ZJEDNOCZENIA.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). **Dnia 4, 5 i 6 marca b. r.** odbywać się będzie w Warszawie walny zjazd członków P. S. L. Zjednoczenia.

PROJEKT NOWEGO REGULAMINU IZBY SEJMOWEJ.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Pos. ks. Lutosławski opracował projekt **nowego regulaminu Izby sejmowej.** Projekt liczy 150 artykułów i wprowadza różne **obostrzenia w stosunku do opozycji.** Uprawnia on np. marszałka do żądania od posła, zamierzającego przemawiać w sprawie formalnej **streszczenia swego przemówienia.** Nie dopuszcza on również między innemi do **dyskusji nad wnioskiem wyrażenia nieufności marszałkowi** i nie pozwala na **natychmiastowe nad nim głosowanie.** Projekt ten **potyka się ze stanowczą opozycją ze strony lewicy.**

PROWIZORJUM BUDŻETOWE.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Minister skarbu Steczkowski złożył do laski marszałkowskiej projekt **prowizorjum budżetowego za czas od 1 stycznia do 30 czerwca br. Normalny** preliminarz znajduje się w stadjum końcowego opracowania.

REDUKCJA WYDATKÓW W MINISTERSTWACH.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Na wczorajszem posiedzeniu podkomisji administracyjnej były minister spraw wewnętrznych a obecnie prezes nadzwyczajnej komisji do badania organizacji **wszystkich ministerstw Wojciechowski** oświadczył, że komisja ta zbadała już **wszystkie ministerstwa oprócz ministerstwa spraw wojskowych, które oparło się żądaniu kontroli ze strony komisji.** Komisja stwierdza, że ministerstwo spraw wojskowych **nie ma dotychczas żadnego statutu organizacyjnego,** a cała jego organizacja **jest w stanie płynnym.** Podkomisja administracyjna odniosła z referatu p. Wojciechowskiego wrażenie, że nadzwyczajna komisja **pragnie się rozwiązać przed spełnieniem swego zadania, zrażona postępowaniem ministerstwa spraw wojskowych.** Wobec tego podkomisja na wniosek posła Marka uchwaliła jednomyślnie wezwać rząd, aby polecił nadzwyczajnej komisji **bezzwłoczne przeprowadzenie kontroli ministerstwa spraw wojskowych i to przy udziale przewodniczącego sejmowej komisji administracyjnej posła Halbana.**

USTĄPIENIE WICEMINISTRA DUDKA.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Jedno z pism lwowskich doniosło w formie kategorycznej, że **wiceminister rob. publ. Dudek** pozostaje na **swojem stanowisku.** Jak się korespondent wasz dowiaduje ze źródła zupełnie miarodajnego wicemin. Dudek z **urlopu nie wróci już na swoje** stanowisko.

UKŁADY POLSKO-FRANCUSKIE.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) Wiadomości które nadeszły dziś z Paryża od ministra Sapiehy brzmią **bardzo pomyślnie** i dają uzasadnioną nadzieję, że konferencje jego **przyniosą pozytywny i dodatni wynik dla naszego państwa.**

Jak wiadomo na zaproszenie lorda Curzona ks. Sapieha **udaje się do Londynu.** Według obliczeń ministerstwa spraw zagranicznych wyjazd Sapiehy do Londynu nastąpił wczoraj lub najdalej dzisiaj.

ODPOWIEDŹ P. NOULENS'A.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). W odpowiedzi na depeszę towarzystwa francusko-polskiego w Paryżu, p. **Noulens** nadesłał na ręce pp. **Balińskiego, Radziszewskiego i hr. Zamoyskiego** telegram z podziękowaniem, w którem jeszcze raz stwierdza **ścisłość węzłów, łączących Polskę z Francją.**

ROKOWANIA POLSKO-RUMUŃSKIE.

Warszawa, 12 lutego (Tel. wł.) »Przegląd Wieczorny« dowiaduje się ze źródła miarodajnego, że wiadomość, podana przez paryskie wydanie »Chicago Tribune« **uprzedza bieg wypadków.** W sprawie zbliżenia **polsko-rumuńskiego** toczą się dopiero układy. **Termin ich** zrealizowania nie jest jeszcze bliski.

MINISTER PRZANOWSKI WYJEDZIE DO LONDYNU.

Warszawa, 12 lutego (East Express). Minister handlu i przemysłu Przanowski na zaproszenie przemysłowców, których popiera rząd angielski, wyjeżdża do Londynu celem omówienia **stosunków handlowych angielsko-polskich.**

POLSCY POSŁOWIE SOCJALISTYCZNI NA ZJAZD SOCJALISTÓW W WIEDNIU.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). Posłowie socjalistyczni **Czapiński, Diamand i Niedziałkowski** wyjeżdżają, jako delegaci partji na zjazd socjalistów w **Wiedniu.** W zjeździe wezmą udział te stronnictwa, które **nie przystąpiły do trzeciej międzynarodówki.**

PRZYMUSOWA INWENTARYZACJA ZABYTKÓW PIŚMIENNICTWA.

Warszawa, 12 lutego. (PAT). Ponieważ dotychczas często cenne zabytki piśmiennictwa **nie były dostępne dla celów naukowych,** bo ich posiadacze odmawiali dostępu ludziom nauki, wniesiony został do Sejmu projekt **o przymusowej inwentaryzacji dawniejszych wydań książkowych i archiwalnych.**

Różne wiadomości polityczne.

KONWENCJA FRANCUSKO-POLSKA. (East Exp. »Kurjer warszawski« donosi, że konwencja francusko-polska jest zupełnie gotowa i dzisiaj będzie podpisana. Konwencja ma być bardzo korzystna dla Polski.

WYDALANIE ŻYDÓW Z CZECH. W ostatnich 14 dniach wydalono z Munkacza 516 galicyjskich żydów.

BUNT ROSYJSKIEJ FLOTY BAŁTYCKIEJ. Z Kronsztadu donoszą via Kopenhaga o wielkim buncie rosyjskiej floty bałtyckiej. Powstańcy maszerują rzekomo na Petersburg.

PISMO POŻEGNALNE P. ATTOLICO. Pan Attolico opuszczając Gdańsk, wystosował do jeneralnego komisarza polskiego p. Biesiadeckiego, pismo pożegnalne, utrzymane w tonie bardzo serdecznym.

KONKORDAT RZESZY NIEMIECKIEJ Z WATYKANEM. »Germania« dowiaduje się z miarodajnej strony, że poczynione zostały przygotowania celem zawarcia konkordatu Rzeszy niemieckiej z Watykanem.

ZABURZENIA W TRIEŚCIE. Z Triestu donoszą: Z powodu zamordowania karabiniera przez komunistów członkowie stowarzyszenia faścistów urządzili wczoraj wieczór manifestację przed redakcją komunistycznego pisma. Kiedy policja chciała rozproszyć manifestantów, padły strzały z okna budynku redakcyjnego, przyczem zraniono policjanta i dwóch przechodniów. Z tego powodu dokonała policja opróżnienia budynku, aresztowała redaktorów i zecerów dziennika. Manifestanci wtargnęli następnie do redakcji i podpalili ją.

Dział ekonomiczny.

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Także i wczoraj ożywione obroty wszystkimi prawie papierami przemysłowymi i handlowymi po kursach zwyżkowych. Najsilniej podniosły się: »Polska Nafta« (650 punktów), »Trzebinia mydło« (500), »Polski Glob« (380), »Trzebinia żelazo« (250) i »Górka« (200). Od dłuższego czasu po raz pierwszy nabywano »Ćmielów« (4200-4400). Tylko »Parowozy« obniżyły się pod koniec zebrania o 475 punktów.

W akcjach bankowych i papierach lokacyjnych zupełny zastój. Waluty i dewizy bez zmiany.

CEDUŁA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ,
z dnia 11 lutego 1921.

	ofiar.	żąd.
Polski Bank Przemysłowy	650'—	700'—
Bank Hipoteczny	680'—	740'—
Bank Małopolski	750'—	800'—
Ziemski Bank Kredytowy	700'—	775'—
Powszechny Bank Kredytowy S. A.	305'—	—'—
Bank Związku spółek zarobk.	4200'—	4300'—
Polskie Tow. handlowe	1400'—	1550'—
Transakcja	1540'—	1425'—
Handl. Spółka akc. »Impex«	700'—	750'—
Transakcja	740'—	730'—

»Feleki Glob«	2400'—	2700'—
Transakcja	2400'—	2700'—
Żegluga Polska	1000'—	1150'—
Transakcja	1150'—	1000'—
Zieleniewski	8200'—	8500'—
Transakcja		8350'—
Warsz. Ska akc. bud. parowozów	3800'—	4200'—
Transakcja	4150'—	3800'—
»Lemiesz« fabryki maszyn roln.	6000'—	6300'—
»Trzebinia« fabr. maszyn i narz. roln.	4100'—	4400'—
Transakcja	4350'—	4150'—
»Automotor« fabryka samochodów	2100'—	2300'—
Transakcja	2200'—	2250'—
»Górka« fabryka cementu	7300'—	7600'—
Transakcja	7550'—	7500'—
Gal. akc. zakłady górn. Siersza	6000'—	6400'—
Transakcja	6400'—	5975'—
»Tepege« Tow. dla przeds. górn.	8800'—	9000'—
Polska Nafta	3200'—	3600'—
Transakcja	3200'—	3600'—
Elektrownia w Sierszy	6300'—	6700'—
»Oikos« T. A	4200'—	4500'—
»Pezet« powsz. zakłady budowl.	1400'—	1600'—
Transakcja	1500'—	1600'—
Fabr. przetworów tłuszcz. w Trzebini	3300'—	3700'—
Transakcja	3400'—	3650'—
»Krakus« zjedn. fabr. przetw. wysk.	4100'—	4500'—
Transakcja	4100'—	4500'—
Fabryka porcelany w Ćmielowie	4100'—	4400'—
Transakcja	4200'—	4400'—

Waluty i dewizy:

	Kup.	sprz.	czeki	
Dolary St. Zjedn.	750'—	800'—		
Franki franc.	52'—	56'—		
Marki niemieckie	12'—	13'—	13'—	14'—
Korony austrjackie	110'—	115'—	115'—	120'—
Korony czeskie	10'—	11'—	10'50	11'50
Lei rumuńskie	10'—	11'—		
Liry włoskie	26'—	30'—		

GIEŁDA LWOWSKA z 11 bm.: Ruble carskie 100: 470—510, po 500: 460—500, drobne 520—360, dumskie po 1000: 75—95, po 250: 60—80, karbowańce 5—8, grzywny po 500 i wyżej 8—11, franki francuskie 54—57, szwajcarskie 110—120, funty szterlingi 2400—3000 dolary amerykańskie 720—850, kanadyjskie 600—690, marki niemieckie po 1000: 1200—1300, po 100: 1100—1200, drobne 1000—1100, lei rumuńskie po 500: 950—1050, drobne 850—950, liry 25—28, korony czeskie 850—950, korony austrjackie 105—120, franki belgijskie 55—58, korony szwedzkie 140—150, korony duńskie 130—140, korony norweskie 120—130, marki fińskie 14—18, floreny holenderskie 190—210. Dewizy: Londyn 2800—3000, Paryż 55—57, Zurych 120—130, Praga 1000—1150, Wiedeń 110—125, Berlin 1225—1325, Nowy York wyżej 50: 720—790, Medjolan 25—28, Bukareszt 950—1050, Bruksela 55—58, Kopenhaga 130—140, Finlandja 16—18, Holandja 190—2100, Szwecja 140—153, Norwegja 120—130.

KURS MARKI POLSKIEJ W GDAŃSKU wynosił 10 bm. w gotowce 7'40—7'50, przekazy na Warszawę 7'30, w Berlinie 7'45, noty Kressa 17'50.

KURSA AUSTRJACKIE z 11 bm. Amsterdam 258'75 Zagrzeb 465'25, Berlin 1162, Bruksela 52'55, Budapeszt 127, Bukareszt 925, Kopenhaga 128'50, Londyn 2707'50 Medjolan 25'15, Nowy York 694, Paryż 5905, Praga 877, Sofja 802'50, Sztokholm 153'40, Warszawa 81'25, Zurych 11.287'50, dolary amerykańskie 692, belgijskie 5230, bułgarskie 820, duńskie 12.800, marki niemieckie 1161, angielskie 2700, francuskie 4980, holenderskie 258'25, włoskie 2515, marki polskie 81'75, rumuńskie 912'50, rosyjskie 312, szwedzkie 15.290, szwajcarskie 11.262'50, czeskie 876, węgierskie 126'25.

GIEŁDA WIEDEŃSKA z 11 bm.: Renta majowa 97, austrjacka renta koronowa 97, renta lutowa 98, węgierska renta koronowa 200, losy tureckie 3750, priorytety kolei południowej 3730, Anglebank 1120, Bankverein 1160, Bodenkredit 2700, austr. zakład kredytowy 1435, Bank depozytowy 1016, Laenderbank 1922, Merkur 938, Unionbank 1100, Bank obrotowy 860, Živnostenska 3505, Kolej północna 19900, Lwów Czerniowce 3550, Koleje austrjackie 5300, Kolej południowa 3295, Alpiny 5410, Berg und Huetten 12000, Krupp 1810, Poldihuette 4749, Pragereisen 13100, Rima 4250, Scoda 3178, Zieleniewski 5836, Apollo 7775, Fanto 29800, Gal. Karpaty 19200 Galicja 2685, Schodnica 19000, Siersza 4450.

DEWIZY PRASKIE z 11 bm.: Berlin 130'25, Warszawa 9'12, marka niemiecka 139'25, marka polska 8'12.

KURSA BERLIŃSKIE z 11 bm.: Amsterdam 2025'45 Antwerpja 447'25, Chrystjanja 1068'90, Kopenhaga 1108'85, Sztokholm 1313'65, Helsingfors 196'20, Włochy 213'75, Londyn 229'25, Nowy York 58'69, Paryż 427'05 Szwajcarja 956'50, Hiszpanja 826'65, Wiedeń stemplowany 14'48, Paryż 76'40, Budapeszt 11'18.

GIEŁDA SZWAJCARSKA z 11 bm.: Berlin 1027'50, Holandja 211'25, Nowy York 615, Londyn 2391, Paryz 4427'50, Medjolan 22'45, Bruksela 46'40, Kopenhaga 115'50, Sztokholm 1377, Chrystjanja 112, Madryt 86'50, Buenos Aires 219, Praga 790, Wiedeń 155.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji).

Zdolna krawcowa

szyje po domach prywatnych. Ulica Długa 12, oficyny, parter, drzwi na lewo. 890 1 0

Praczka czysta, uczciwa poszukuje prania. Adres: ul. Siemiradzkiego 3, w sklepie. 892

Zdolny urzędnik

z praktyką w dziale techniczno-handlowym, przyjmie posadę. Zgłoszenia pod „**Oficer 28**" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 836 1 2

Agronom

Polak, żonaty, z zawodowem wykształceniem, z kilkuletnią praktyką w kraju i za granicą, z chlubnemi świadectwami i poleceniami, zarządzający obecnie majątkiem, poszukuje posady od 1 kwietnia. Zgłoszenia: Władysław Kuryłło poste restante Sandomierz. 875 1 2

Poszukuję inteligentnej panny do 6-letniego chłopczyka. Posada do objęcia zaraz. — Zgłoszenia pisemne do „**San**", Przemysł drzewny, Kraków, ulica Grodzka 69. 877 1 3

Sypialnia

towa, nieużywana, jesionowa, z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Oglądać można od godz. 2—3, ul. Wielopole 22, III p., na prawo. 895 1 2

Do wynajęcia

jeden lub dwa pokoje w śródmieściu. Zgłoszenia pod „**F. W. 15**" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 887 1 2

Poszukuję

kupna tartaku o 3 lub 4 gatrach, z odpowiedniemi maszynami, transmisjami i t. p. Proszę o oferty pod adresem: Jędrzej Krukierek, Krosno. 870

Beczek żelaznych

poszukuje Towarzystwo akcyjne dla przemysłu spirytusowego i chemicznego w Krakowie, ul. Wielopole 15. 883

Używana

normalnotorowa obrotnica kolejowa, średnicy 6800 mm, udźwigu około 60 tonn, przejazd parowozami dopuszczalny, z torem krzyżowym, waga około 11.000 kg, poszukiwana przez Towarzystwo akcyjne dla przemysłu spirytusowego i chemicznego, Kraków, ul. Wielopole 15. 884

Gruźlicę płuc

leczy metodą okresową, przez 25 lat wypróbowaną,

D-r Stanisław Kurkiewicz,

lekarz chorób wewnętrznych i lekarz życia płciowego **w Krakowie,** ul. Batorego 20. 17 5 0

Gumy

arabskie we flaszkach i krążkach, kleje rybie (syndetykony), kleje w blaszankach, atramenty, farby guzikowe poleca **A. Zembrzycki,** skład papieru, **Kraków,** ul. Florjańska 9. Wysyłka na prowincję odwrotną pocztą. 623 4 5

Biegłej maszynistki

polsko-niemieckiej poszukuje od 1 marca fabryka „Automotor", Kraków-Dębniki, ul. Barska 12. Tel. 153. 717 4 4

Do sprzedania

zaraz koń, bryczka o 2 siedzeniach, wózek towarowy i uprząż. Wiadomość: M. Dutkiewicz, Rynek gł., Linia A-B. 857 2 3

Nadeszły podszewki

jedwabne, półjedwabne i bawełniane. Kraków, ul. Brzozowa 4, I p. 546 3 3

Kupuję garderobę

męską, damską, używaną, bieliznę i obuwie; płacę najwyższą cenę. Zawiadomienie kartką lub ustne. Dobrowolski, Kraków, ul. Mikołajska l. 10. 143 13 20

„KUHLER"

Płodproszek najlepszy środek do czyszczenia mosiężnych i platerowanych klamek we wszystkich kolorach.

Wyłączna sprzedaż:

F. Weindling

Kraków - ul. Grodzka 26

Cena flaszki 150 gr. 50 Mkp., dla hurtowników odpowiedni rabat. 2 0 4 10

PNEUMATYKI GOODRICH

najlepsze z obecnie istniejących we wszystkich wymiarach do nabycia natychmiast po cenach fabrycznych 880 1 5

w Spółce handlowo-przemysłowej

Kraków, ul. Pijarska 4 telefon 34-76 **ESHAPE** Kraków, ul. Pijarska 4 telefon 34-76

Pracownia kapeluszy damskich

„ANTONINA"

Kraków, ul. Florjańska 13, I p., oficyna,

poleca w wielkim wyborze kapelusze po cenach nader przystępnych. Przyjmuje wszelką robotę w zakres modniarstwa wchodzącą. 744 3 3

Poszukuje się

dwóch pokoi z kuchnią, ewentualnie pokoju i kuchni z meblami lub bez, do objęcia natychmiast. Położenie i czynsz obojętne. — Zgłoszenia pod „**F. M.**" skrytka pocztowa 99. 798 2 2

Dwutlenku manganu (Braunstein), w kawałkach i mielonego,

Natrium bisulfat., 841 2 3

Siarczanu żelaza (Eisenvitriol)

dostarcza

N. Senft, Kraków,

ul. Bonerowska 6.

Poszukuję

panny biurowej, umiejącej biegle pisać na maszynie „Underwood". Ze stenografją mają pierwszeństwo. Oprócz płacy ulgi aprowizacyjne. Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności Biuro „Ruch" w Krakowie, ulica Szczepańska 9. 815 3 5

Dom

z mieszkaniem w razie kupna, wolnym ogrodem owocowo-warzywnym około 2-ch morgów, przy stacji tramwajowej w Podgórzu, jest do sprzedania. Zgłoszenia do Biura „Ruch", ulica Szczepańska 9, pod „**Dom z parcelą**". 865 2 2

Ratlery

dwa i wilka lub Dobermanna, młode, kupię zaraz. Zgłoszenia do biura ogłoszeń Feliksa Stattera. Kraków, ul. Grodzka 13. 873 2 2

Wszelkie naprawy okularów i cwikierów, wstawianie szkieł i t. p. wykonuje najstaranniej tanio i szybko **G. NIEMETZ, optyk i mechanik w Krakowie, ul. Karmelicka 15.** 1056 13 13

Kamienice

majątki, sklepy, ma do sprzedania konces. biuro pośrednictwa przy kupnie i sprzedaży sklepów, realności, wynajmu mieszkań, posiada przeszło 250 tablic do lepienia afiszy, dział spedycyjny we własnych wozach meblowych, suche składy we własnej kamienicy. Biuro po długoletniej działalności, cieszy się pełnem zaufaniem P. T. Klientów i mieści się tylko przy **ul. Szewskiej 5, telef. 2248,** pod firmą **Jan Rogski,** Dom dla handlu i przemysłu, i nie ma nic wspólnego z nowo otwartem biurem wynajmu mieszkań Władysława Rogskiego. 205 9 10

Kupuję starą garderobę

męską i damską, obuwie. Zawiadomienie pisemne lub ustne. Interes chrześcijański. Drexlerowa, ulica Szczepańska 5, I p., **w oficynie.** 43 17 40

Kamienicę

I-piętr. (2 morgi ogrodu owocowego) z wolnem mieszkaniem, elektr., telefonem w Podgórzu (stacja tramwajowa), za 5 miljonów Mk, parcelę 600 sążni, nadającą się pod fabrykę, z materjałem budowlanym (stacja tramwajowa) za 950.000 Mk, oraz parcelę 1500 sążni, przy torze kolejowym, sprzeda Jan Rogski, ul. Szewska 5. 886 2 2

Masło miodowe

(80% cukru zawierające) w pakietach 1-kilogramowych oddam kupcom, konsumom, cukiernikom lub miodosytniom po cenie bardzo przystępnej.

Juljusz Spira

Kraków, ul. Zielona 19. Tel. 140. 810 3 3

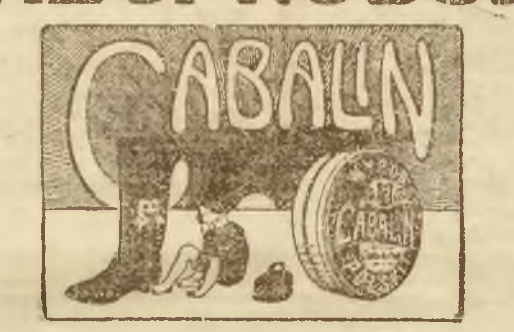
Pierwsza konces. przez Namiestnictwo

Wyższa szkoła kroju i szycia Józefy Zabielskiej

Kraków, ul. św. Krzyża 7

otwiera dnia 15 lutego dla pań i panienek, umiejących szyć, 1-miesięczny kurs kroju systemu Worth'a, dla nieumiejących zaś szyć 3-miesięczny na przystępnych warunkach. Na żądanie nauka polskiego stroju. Zgłoszenia codziennie od godz. 9—12 i od 3—6 po południu. 828 2 2

RAZ SPRÓBUJ!!

a przekonasz się, że jest to **najlepsza i najtańsza** pasta do wszelkiego obuwia.

Fabryka chemiczna „CABALIN"

Spółka z ogranicz. odpow.

Kraków—Swoszowice.

Główne składy w Krakowie:

I. SINGER, ul. Grodzka 69,

794 2 2 **S. MONDERER, Rynek Kleparski.**

Monumentalne dzieło:

Wielka rewolucja francuska — Piotra Krapotkina

w autor. przekładzie polskim Dra Romana Thorna. — I, II i III część po 40 Mk p. — Na porto pocztowe 5% od sumy; polecone 3 Mk p. IV część (Obalenie monarchji) w przygotowaniu! Zastępców wszędzie poszukujemy.

Adres wyd.: S. MONDERER, KRAKÓW, XXII, ulica Kalwaryjska 14. P. K. O. Nr 142.674. 688 2 2

Panie powinny wiedzieć, że

HAFT

jest najmodniejsza i najpiękniejszą ozdobą na

sukniach, bluzkach i kostjumach.

Polecają po cenach przystępnych:

Bracia Grünbaum, Kraków, ul. Starowiślna 42.

Nasz zakład został zaopatrzony najnowszemi wzorami. Także wielki wybór **jedwabiu sztucznego** na składzie. 819 2 5

Biegła stenografistka

polsko-niemiecka, za dobrem wynagrodzeniem, poszukiwana. — Zgłoszenia pod „**Wałcownia**" przyjmuje Biuro »Ruch«, Kraków, ulica Szczepańska L. 9. 839 1 2

NAJLEPSZE NASIONA

gospodarcze, leśne, warzywne, kwiatowe, z gwarancją czystości i siły kiełkowania,

drzewka owocowe i ozdobne,

krzewy, róże pienne i krzaczaste oraz wszelkie artykuły, wchodzące w zakres ogrodnictwa i rolnictwa. — Towar doborowy. — Cennika w tym roku nie wydałem; ceny podaję na życzenie listownie. 774 2 6

E. FREEGE, Kraków.

POZNAŃSKICH LIKIERÓW I WYROBÓW WÓDCZANYCH

w wagonowych ładunkach z natychmiastową dostawą, dostarcza

K. KUJACIŃSKI, POZNAŃ

ulica Ogrodowa 13. 888 1 3

Poszukuje się

50 robotnic

obeznanych z szyciem na maszynie. Zgłoszenia osobiste w Powszechnem Towarzystwie konfekcyjnem przy ulicy św. Marka 35. 866 1 3

Z powodu spadku waluty rumuńskiej

zboże rumuńskie znacznie tańsze

„POLIMEX" Polski Związek handlowy

Lwów, plac Marjacki 5, telefon 293

dostarcza natychmiast z prawem wywozu z Rumunji, loco Śniatyn: żyta, jęczmienia (wszelkich gatunków), kukurudzy, grysiku kukurudzianego, owsa, pęcaku, fasoli, grochu, oleju słonecznikowego oraz rzepaku.

Zamówienia przyjmuje: **Centrala Lwów,** oraz oddziały: **Warszawa, ul. Senatorska 6,** telef. 182-90; **Śniatyn, ul. Ormiańska 283.** 859

Za benzynę

dam w zamian 5 wagonów najlepszej czeskiej cykorji, ewentualnie sprzedam ją za gotówkę.

Zgłoszenia: **Fabryka środków żywności Józef Krejcar, Dobruška,** Czechosłowacja. 837 1 2

„Ordinatorium sexuologicum",

lekarska poradnia **D-ra Stanisława Kurkiewicza,** lekarza-specyalisty **w Krakowie** przy ul. Batorego 20

W bardzo obszernym zakresie działalności tej poradni leżą między innemi: przywracanie siły płciowej mężczyznom płciowo osłabłym, zwłaszcza chcącym się ożenić — i leczenie tych chorób wewnętrznych wzgl. nerwowych, które jak: blednica, otyłość, gruźlica, choroby sercowe, neurastenia, historya, i inne, stoją w ścisłym związku z czynnem życiem płciowem. — Leczenie jest tu okresowem (zwykle przez 3 do 4 miesięcy — bez przerwy w wykonywaniu zajęć zawodowych!), i energicznie opanowującem dany stan chorobowy. Luźnych porad, wzgl. samych orzeczeń lub rad, nie udzielamy. 18 6 0

Do najprzydatniejszej lektury

dla oryentacyi: w życiu obyczajowem, życiu społecznem, w zachowaniu zdrowia nerwów, i t. d., dla osób młodych i starych z pośród płci obu, należą prace **D-ra S. Kurkiewicza,** lekarza życia płciowego. Ostatki z cyklu pod zbiorową nazwą „**Luźne osnowy ze studyów nad życiem płciowem**", dawniej złożonego z 6-ciu prac — t. j. tom 3 ci i 5 ty — są do nabycia u autora, **Kraków,** ul. Batorego 20, po cenie **75** mp. z przesyłką pocztową. Należytość uiszczalna z góry. — Słownictwo, ogólne i lekarskie, wprowadzone wyłącznie swojskie; mnóstwo nowych wiadomości. 19 6 0

Ważne dla Związków, Kooperatyw i Szkół

Reedukacyjne Zakłady przemysłowe dla inwalidów

Sekcji opieki Dep. san. Min. spr. wojsk. w Piotrkowie.

Fabryka: ulica Bykowska L. 116/28.

Skład fabryczny: ul. Rokszycka L. 16. 606 3 3

Polecają w wielkim wyborze po cenach przystępnych zeszyty szkolne, rysunkowe i do nut, notesy różnych gatunków i formatów, bloki do rysunków, książki buchalteryjne, skoroszyty, bloczki biurowe i kieszonkowe, albumy do pocztówek, pamiętniki, oraz wszelkie wyroby papiernicze.

Radujcie się dzieci!

MOJE PISEMKO

Wasza ulubiona gazetka obrazkowa, pod redakcją M. Buyno-Arctowej.

po przerwie zaczęło wychodzić od d. 1-go lutego.

Kwartalnie 150 Mk p.

Prenumeratę przyjmują: Administracja, Warszawa, Nowy Świat 35, oraz wszystkie księgarnie. 783

Inżyniera akwizytora

poszukuje 882 1 3

AUSTRO-DAIMLER AKC. TOW. MOTOROWE

GŁÓWNE BIURO SPRZEDAŻY

KRAKÓW, UL. SW. GERTRUDY 2.

Właściwe źródło nabycia mydła włoskiego i krajowego

w ilościach wagonowych w różnych gatunkach:

Dom handlowy **Jakób Wanderer**

Kraków, ul. Jagiellońska 9. 874 1 2

Kupno uskuteczniać można tylko na miejscu. — Próbek zasadniczo nie wysyłam. —

Matki pamiętajcie, że jedynym, skutecznym pudrem dla dzieci jest tylko 54 2 2

Puder „Bébé Szofmana"

pierwszego wynalazcy. Inne są naśladowane.

MYDŁO DO PRANIA

w różnych gatunkach nabyć można hurtownie

u firmy 843 2 2

BRACIA ROLNICCY

w Krakowie, ulica św. Jana 3.

Okazyjnie do sprzedania:

urządzenie dawnego konsumu oficerskiego, a mianowicie: **urządzenie sklepowe,** jakoto: lady okute blachą, półki z szufladami; **urządzenie biurowe:** biurka, szafy, stoły, stołki, maszyna do pisania systemu „Adler", wertheimowska kasa ogniotrwała; **urządzenie magazynów,** jak półki i sztelarze z deskami; **urządzenie masarni,** a to: maszyna siekąca mięso, maszyna do robienia kiełbas oraz wszelkie przynależne narzędzia i sprzęty. Dalej: **beczki dębowe, worki** jutowe i papierowe i wreszcie pozostałe artykuły, jak: sól, groch, mak, proszek do prania i esencje wódczane.

Reflektanci mogą się zgłosić w dniach 9, 11 i 14 lutego b. r. od godziny 11—1 w południe w koszarach Kościuszki przy ulicy Rajskiej, parter na prawo. 775 2 2

ODDZIAŁ WŁÓKNICZY

dostarcza z pozwoleniem wywozu:

materjałów dla pań i panów, trykotaży, bielizny 4424 12 17

Kompanja handlowa gdańska

Import Towarzystwo akcyjne Gdańsk, ulica Długa 2. Eksport

Adres telegr.: „Compania". Nr telefonu 3135.

R. Hoffmann

Fabryka pończoch i rękawiczek

w Łodzi, 703 3 3

ulica Kościuszki L. 3

poszukuje reprezentanta względnie wyłącznego odbiorcy na

zachodnią Małopolskę.